

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Označení materiálu:	VY_32_INOVACE_HLAVE_CESKYJAZYK1_20
Název materiálu:	Psaný a mluvený projev
Tematická oblast:	Český jazyk 1. ročník
Anotace:	Prezentace seznamuje se znaky psanému a mluveného projevu, součástí prezentace jsou i odkazy na konkrétní mluvené projevy.
Očekávaný výstup:	Žáci odliší znaky projevu mluveného a psaného.
Klíčová slova:	projev mluvený, psaný
Metodika:	Slouží jako podklad pro výklad učiva. Lze rozeslat elektronicky k samostudiu nebo promítnout při vyučování.
Obor:	Cukrář, prodavač, kuchař - číšník
Ročník:	1.
Autor:	Mgr. Věra Hladíková
Zpracováno dne:	6. 2. 2013

Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla.

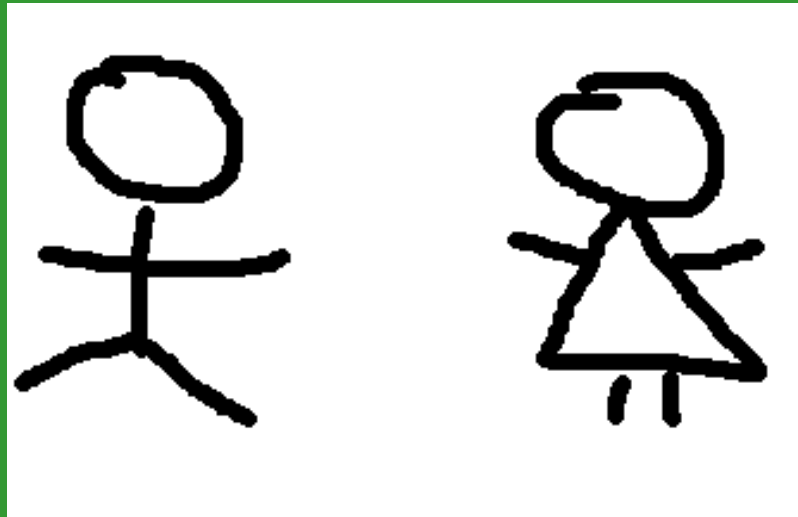
Psaný a mluvený projev

Psaný projev

- grafika – písmo
- grafémika = nauka, která se zabývá písmem
- interpunkce = znaménka, která slouží k organizaci textu
 - Tečky.....
 - Čárky,,,,
 - Otazník ????
 - Vykřičník !!!!
 - a další

Psaný projev

- k psanému projevu se dají zařadit i piktogramy = názorné obrázky

Psaný projev - znaky

- psaný nebo tištěný
- zpravidla dopředu připravený a promyšlený
- nepřímý kontakt s adresátem (pokud čtenář nerozumí, nedostane se mu vysvětlení)
- převážně spisovná forma
- přehledné členění do odstavců, tučné písmo, podtržení důležitého

Psaný projev - znaky

- výhoda pro čtenáře: může se libovolně vracet k určitým částem, podtrhávat, číst vlastním tempem
- logická návaznost vět – nestává se, že by pisatel sklouzl k jinému tématu
- psané jsou texty odborné, administrativní, umělecké a publicistické
- chybí zde neverbální prostředky

Slogany

- k psanému projevu zařazujeme i slogany, které musí být vtipné, hravé a snadno zapamatovatelné
 - *„Když ji miluješ, není co řešit“*
 - *„I muži mají své dny“*
 - *„Když musíš, tak musíš“*
 - *„Vanish, skvrn a špíny se zbavíš“*

Mluvený projev - znaky

- přímý kontakt s posluchačem
- často nepřipravený
- monolog i dialog
- nejčastěji jde o texty prostě sdělovací
- obsahuje hovorové prostředky
- věty jsou kratší, jednodušší
- při mluvení dochází k častému opakování téhož, příp. sklouznutí k jinému tématu
- někdy dochází k deformaci vět – nedávají smysl

Mluvený projev - znaky

- výhoda: pokud posluchač nerozuměl, může se zeptat a žádat vysvětlení
- doprovázen neverbální komunikací
- místo čárek, teček, otazníků užíváme intonaci
- nevýhodou je, že se k promluvě nelze vracet, co si nezapamatujeme, to nevíme
- doprovází ho často hezitační zvuky (ehmm) nebo parazitní slova (prostě, vlastně...)

Ukázky mluveného projevu

- Projev Miloše Zemana

<http://www.youtube.com/watch?v=0uzbPcP2KHk>

- Nikdo není dokonalý

http://www.youtube.com/watch?v=yJqS-d35q_l

Úkoly k ukázkám

- Posud'te obě ukázky z hlediska:
 - připravenosti
 - spisovnosti
 - srozumitelnosti
 - mimojazykových prostředků

Ukázka mluveného projevu

- Rozhovor s hokejistou – parazitní slova

<http://www.youtube.com/watch?v=bGe3aQ8nfSk>

Použité zdroje

YouTube. . [online]. 29.5.2013 [cit. 2013-05-29]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=bGe3aQ8nfSk>

YouTube. . [online]. 29.5.2013 [cit. 2013-05-29]. Dostupné z: http://www.youtube.com/watch?v=yJqS-d35q_l

YouTube. . [online]. 29.5.2013 [cit. 2013-05-29]. Dostupné z: <http://www.youtube.com/watch?v=0uzbPcP2KHk>